

20
11/12/33

בשם הר"ר בונים מפרשיסחא ז"ע, הטעם למה שקורין לזמן מנחה של שבת 'רעוא דרעוין', כי נודע, אשר זמן מנחה הוא זימנא דדינא, ואיתא בכתבי האריז"ל, כי דין הנמתק ונהפך לרחמים, הוא רחמים יותר מרחמים מעיקרא, ולאשר כי שבת ממתיק הדין של זמן מנחה, ונהפך לרחמים, נקרא 'רעוא דרעוין'.

והוסיף החי' הר"מ זצ"ל, מעתה שבת חזון הוא כולה רעוא דרעוין, וזמן מנחה שלו הוא 'רעוא דרעוא דרעוין' ודפח"ח, כן שמעתי מגדול אחד.

(שיח שדפי קודש - שבת אות ז)
בקדושת זמן מנחה אין תפיסה כלל

ואין למחשבה תפיסה כלל באור הקדושה, שמאיר עתה בעת הזו [בעת תפלת המנחה של שבת קודש], מאת מלך הכבוד בעצמו, והוא נכתר ומעוטר בכתרי מלכות הנוראים ונפלאים, שאינן מתגלגין כי אם בעת הזאת, ולכן מקצרין בהתפלה, ואין אומרין רק ההכרח גדול.

וזאת בדיבורים מועטים, קטועי תפניות ורפי ה'איכות, ב'אתה אחד ושמן אחד, הידוע למבני מדע, ותיקף אנו ש'בין דרך רצוא ושוב, להתחיל לדבר מדברים שלמטה, 'ומי כעמך ישראל' וכו', ומסיימין, 'ועל מנוחתם יקדישו את שמך', כי אין לנו כח כי אם לקדש, ומהות הקדושה נעלם מאתנו. (סידורו של שבת - ח"א שורש ט ענף א עלה ה)

ה' בעצמו מקבל התפלות

יש מלאכים מזומנים, לקבל תפלות ולהעלותם למעלה למעלה, הנה אותם המלאכים המה מתבוננים בכל תפלה, אם ראויה היא להתקבל, משא"כ בשעת 'עת רצון', הנה 'תפלתו לך יי', ואין אני צריך לסיוע המלאכים, על כן 'אלקים ברב חסדך ענני'.

(בני יששכר - שבת מאמר ח אות ד)
מתקבלת גם תפלה שלצורך עצמו

ידוע, דהמתפלל לצורך עצמו עבוד כי צר לו באיזה דבר, אינו בטוח בכל פעם שתקובל תפלתו, משא"כ המתפלל לצורך גבוה, כי כאשר ח"ו איזה איש מישראל שרוי בצער, שכינה מה אומרת וכו', וכשמתפלל האדם, שיושלם למעלה החסרון כביכול, אזי בטוח שתקובל תפלתו.

משא"כ בזמן עת רצון, תקובל התפלה, אפילו אם מתפלל תפלתו היינו לצורך עצמו, זהו שאמר, 'ואני תפלתו רצ"ל התפלה שלי לצורך עצמי, אשר היה מן הראוי להתפלל, לך יי' רק על הנוגע לכבוד השי"ת, עכ"ל כיון שהוא, 'עת רצון ענני'.

(בני יששכר - שבת מאמר ח אות ג)
מתעורר הרצון הקדום להיטיב לנבראיו

פי' אדמו"ר מהרמ"מ ז"ל מרימנאב, מה שאנו אומרים בשבת במנחה, ואני תפלתו לך ה' עת רצו וגו', ואז נקרא רעוא דרעוין, ע"י שאז עלו במחשבה לפניו להבראות, כי התחלת הבריאה היה ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד, והרצון העליון שקודם הבריאה, היה בשבת שקודם יום אחד שהתחיל הבריאה, ואז עלה במחשבה לפניו, לברוא בחסדו וטובו, להיטיב לנבראיו.

ולכן בכל שבת במנחה, מתעורר כביכול זה הרצון הקדום, ולזה אנו מתפללין 'עת רצון', שיתגלה הרצון שהיה להיטיב לנבראיו בעת הזאת, שעת מנחה. (פרשת חקת ד"ה עוד במדוש)

ואני תפלתו לך הו"ה עת רצון. יתפרש עפ"י מ, דיודע, נסים שמתנוסס הש"י עמנו בהלבשת הטבע, הוא ע"י פעולת שם אלקי"ם. בגימטריא הטב"ע, ונסים נגלים בשידוד המערכה, שלא כטבע, המה פעולת שם הו"ה המהוה כל הויות ומשדדס כרצונו.

והנה אין לבקש רחמים על נסים שלא כטבע, כענין שאמרו בגמרא (שבת נ"ג), כמה גרוע אדם זה, שנשתנו לו סדרי בראשית, והנה זה דוקא שלא בשעת עת רצון, אבל בשעת עת רצון, הנה ברצון הקדום המציא אין סוף ב"ה הכל מאין ליש, ואין לך נסים גדולים יותר מזה.

ממילא בכל פעם בהתעוררות הרצון, יכולים ישראל ג"כ להתפלל על נסים שלא כטבע, (כי גם כשעלה ברצונו ית"ש לברוא העולם, הכל מאין ליש, היה ג"כ בשביל ישראל שעלו במחשבה, וכו'). זהו שאמר, ואני (כנסת ישראל), תפלתו לך הו"ה (היינו לפעול עמי נסים שלא כטבע, בפעולת שם הו"ה, כיון שהוא בשעת) עת רצון. הן הדבר. (בני יששכר - שבת מאמר ח אות כב)
עת רצון שיוכל להתקרב לה' באמת

בכל מקום שאומרים שהוא עת רצון כמו באלול, ובס"ג בשבת, הגם כי בהש"י לא שייך זמן, על כרחך הפ"י שהוא עת רצון באדם, שיוכל לקרב עצמו ולדבק בהקב"ה ברצון אמת בפנימיות הלב, כי הקב"ה מלא רצון, ורק מי שזוכה יוכל להתקרב אליו, כי כמים הפנים כו' (משלי כו, ט).

וכפי התעוררות רחמים בלב על עצמו, איך שיש בו נקודה קדושה מהקב"ה ונטבע בחומר וגשמיות, וכפי התעוררות בלבו ככה מתעורר עליו רחמי' רבים בשמים ג"כ.

(שפת אמת - פרשת שופטים שנת תרל"א)
ה' מקבל כל הרצונות גם של הפשוטים

במנחת שבת היא עת רצון, כמ"ש ד'ביה רעוא דרעוין ולית זעפין'. דהנה בכל איש ישראל יש רצון אליו יתברך, ומי שאין לו רצון כראוי, יש לו רצון לבוא לרצון אמת, וכמו כן בשמים כביכול, הקב"ה רוצה בישראל, אף כשאין ראויין, חפץ להיות לו רצון עליהם, והוא רעוא דרעוין, והפ"י שמקבל עתה, גם זה הרצון שיש בפשוטי בני ישראל, לבוא אל הרצון כנ"ל, ולכן 'לית זעפין'.

(שפת אמת - פרשת לך שנת תרל"ה)
הזהירו ביותר לערוך רוב עם דוקא

הבעש"ט הקדוש ותלמידיו ותלמידיו תלמידיו הקדושים, הזהירו מאוד על סעודה שלישית, ולקבוע סעודה זו דייקא באסיפת עם.

(משמרת שלום - ח"א סימן כט אות ב)
ענין גדול ונורא וטובה לנפש

וכבר נהגו במדינות הללו, לישב יחדיו במסיבת מרעים, לשיר שירות ותשבחות להקב"ה, ואשר חלקם בזה, כי זה ענין גדול ונורא וטובה לנפש כל ישוער וכו'. ודע אחי לפני מי אתה יושב, ואיזה זמן הוא עכשיו בשמים.

וכתב בסה"ק סידורו ש"ש, שמחמת גדול הקדושה הנוראה שבוה הזמן, לא תיקנו שום זמירות בתפלת המנחה, כמו ביתר תפלות שבת, לנו נרננה ולמנצח ונשמת וכו', מפני שהוא בחי' נורא תהילות הא"י לא תפחד לישב ח"ו בקלות ראש ובשחוק

מתקשרים עם השבת טרם יוצאים לחול

כל איש כאשר הגיע לסעודה שלישית, ועוד מעט הוא הולך לימי המעשה, צריך לקשר א"ע בשבת קודש, בקשר חזק ובתוספת אהבה ורצון, וע"י אהבה זו, הוא מעורר כח אהבה ורצון מלמעלה, ג"כ ביתר שאת, וזהו רעוא דרעוין.

(שם משמואל - פרשת לך לך שנת תרע"א)

נגזרה ההנהגה עם האדם בשבוע הבא

אמר [הרה"ק רבי פינחס מקאריץ זצ"ל] בשם רבי שמעריל ווארחיווקער ז"ל, שבעת סעודה שלישית נגזר איך יתנהגו עם האדם כל השבוע.

(אמרי פנחס - שער השבת אות מג)

נמשכין מזוני ופרנסה

בשבת קודש בהשלשה סעודות, יורדין כל השפעות טובות, לביל שבת קודש שהוא סעודת יצאה, נמשכין 'בנים' וביום שב"ק שהוא סעודת אברהם, נמשכין 'חיים'. ובסעודה שלישית, שהוא סעודת יעקב אבינו, נמשכין 'מזונא ופרנסה'.

(חקל יצחק - פרשת חיי שרה ד"ה או יאמר בהקדם)

בס"ג הזמן להתפלל על ענוה

לכן נקרא 'סעודה דזעיר אנפין', שצריך להיות קטן ושפל בעיני עצמו, ובשעת ס"ג יכול האדם להתפלל להשי"ת, בענין השפלות.

(אמרי פנחס - שער השבת אות מג)

מרוב אהבה ורצון שמחים במועט

בשם הרה"ק הרבי ר' מענדל מרימינוב ז"ע, בדבורה הק' הפליגו מאוד בעונש מאן דמגרע חד סעודתא, אם כן מדוע בשתי הסעודות הראשונות, שהן כנגד אברהם ויצחק, מתקנים בשר וכל מטעמים, ובסעודה שלישית שהיא כנגד יעקב בחיר שבאבות, די בכזית פת.

ואמר, דכיון דאז הוא עידן רעוא דרעוין, והוא הזמן שכביכול מתייחד עם כנסת ישראל, כמו שאומרים אז, 'אתה אחד ושמן אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד', על כן מרוב אהבה ורצון, אנו שמחין בחלקנו, ודי בכזית פת ואכילה מועטת.

(אמרי צדיקים - חלק טעם המלך עמוד כד אות ט)

לא יהי' שום אור בבית הכנסת

הרה"ק רבי הערש מרימינוב ז"ע הקפיד מאוד, שלא יהיה מאיר בסעודה שלישית אפילו נר נשמה (יאריצ"ט לעמפל), ואם היה מאיר נר נשמה, ה' מחכה עד הזמן של מוצאי שבת, והוציאו את הנר נשמה. (אוצר ישראל - עמוד שנג אות יא)

השי"ת מבקש לדבר עם אהבני בצנעה

הרבי [ר' הענין] מאלכסנדר זצ"ל דיבר בקדשו, ומרגלא בפומיה לומר: כי היהודי הקדוש ז"ע אמר, שבסעודה שלישית של שב"ק הוא זמן תשובה לרבים, והרבי ר' בונם זצ"ל השפיע התלהבות גדולה ורשפי אש קודש, בסעודה השלישית של שבת קודש, עד שהיה דומה ליום הכפורים.

⌘ **שהגשמה היתירה תצא בין עשרה מישראל** ⌘

פעם אחת היה שובת **הבעש"ט** ז"ע בשבת בכפר אחד, עם מגין שלו. ובהגיע עת הסעודה השלישית, גם מחזיק הכפר קיבץ כמה אנשים הכפרים, וישב ויכל ושתה עמהם בזמירות שירות ותשבחות. וראה בעש"ט זלה"ה שהוא מקובל מאוד למעלה, וקראו אחר הסעודה, ושאל אותו, מאיזה טעם אתה עושה ל לבזבז כל כך על סעודה שלישית.

והשיב, הנה שמעתי העולם אומרים, 'תצא נשמתי בין אנשים מישראל'. והנה שמעתי, שבשבת יש ל אחד מישראל נשמה יתירה, ובמוצאי שבת יוצאה ממנו. ואמרת גם אני, תצא נשמה יתירה שלי בין שים מישראל, על כן אני מאסף אנשים מישראל וכי'. והנאו הדבר מאוד.

(כתר שם טוב - הוצאת קה"ת עמוד רלד אות שפו)

⌘ **המשיך פרנסה בהרחבה בריוח ובכבוד** ⌘

בשנה אחת בעת עריכת השולחן של הרה"ק החוזה **מלובלין** ז"ע, בליל שב"ק פרשת תצוה, נענה ואמר הרה"ק החוזה מלובלין ז"ע: 'מיר ווילן עפעס זאגן, אבער מ'לאזט אונז נישט'. וכך חזר הדבר ונשנה שוב, עת סעודת צפרא דשבתא, שחזר ואמר בעת הסעודה: 'ברצוננו לומר דבר מה, אך אין נותנים לנו רשות'.

ורק בעת סעודת רעוא דרעוין, נענה ואמר: 'עתה נותנים לנו רשות, לומר מה שברצוננו לומר', ופי' פסוק (שמות כח, ג), ועשית משבצות זהב, משבצות פירושו ארונות, קאסטינעס. 'רבונו של עולם, עשה והכן רונות מלאים וגדושים זהב לבני ישראל', [רבוש"ע, גיב קאסטינעס פול מיט גאלד פאר די אידן].

הרה"ק החוזה מלובלין ראה, שמפסוק זה אפשר להמשיך השפעות נשגבות, ושפע רב לבני ישראל, ך כנראה שבתחילה בעת סעודות ליל שבת ויום השבת, היה מסך המבדיל וקטרוג, שמנע ממנו מלהמשיך שפעות רבות לבני ישראל, ורק בעת סעודת רעוא דרעוין, שהוא עת רצון נעלה מאוד, פעל הרה"ק חוזה להמשיך ארונות מלאות זהב לבני ישראל, פרנסה בהרחבה, בריווח ובכבוד, והרחבת הדעת כראוי בני ישראל.

⌘ **סעודה שלישית כמו בשעת נעילה** ⌘

בעת שבא הרה"ק החידושי **הרי"ם** ז"ע בפעם ראשונה להרה"ק אדומ"ר ה**ר"ב מפרשיסחא** זצ"ל, וידוע, שהיה בעת סעודה שלישית על השולחן של אדומ"ר הקי ז"ע, כמו בעת נעילה, זמן תשובה בבכיות ובדמעות ובחרטה בפנימיות הלב.

ואמר הרה"ק **רבי העניך מאלכסנדר** זצ"ל, בעת שהיינו הולכין בסעודה שלישית אל השולה"ט של אדומ"ר מפרשיסחא ז"ע, אף שהייתי גדול בשנים מהרבי מגור [החידושי הרי"ם] ז"ע, אעפ"כ הנחתי אותו לילך מקודם.

ובעת שהיינו עומדים אצל השולחן בעת סעודה שלישית, הייתי מעביר ידי על פניו, וטפחתי את ידי בדמעות עיניו. ואמרת אז, ער איז אונזער, שהכיר בזה שנעשה הרבי מגור ז"ע חסיד דפרשיסחא.

(שיח שרפי קודש - עמוד קעג)

⌘ **ויגער ויאמר 'למה תשוחחו בעת שהקהל מזמר'** ⌘

הרה"ח מו"ה דוד הכהן ווייס ע"ה, חתן המשב"ק בשינאווא מו"ה אנשיל גבאי ע"ה, היה נוכח בשולחן טהור של הרה"ק **משינאווא** ז"ע ב'שלש סעודות', וכשהבחין הרה"ק, שמקצת אנשים מדברים בעת קיין איד, רק פעם אחת ראיתי בסעודה שלישית, האיך שני אנשים מדברים באמצע הסעודה, אז נת דחיפה לאחד מהם, ויוי קען מען יעצט רעדן, ואין לי חרטה על זה.

⌘ **המקיים ג' סעודות ניצול מחלומות רעים** ⌘

על בקיאותו של **אדמו"ר מסאטמאר** זי"ע יסופר, כי פעם בא אליו אחד והתאונן, כי יש לו תכופ חלומות רעים, שצריכים להתענות עליהם, ויש לו מזה הרבה צער, ובפרט, כי רוב החלומות הרעים בא עליו בלילי שבתות, והוא אובד עצות. שפך את לבו לפני רבינו, כי יסיר ממנו הרעה הזאת, ויתפ שהחלומות הרעים יסתלקו ממנו.

שאל אותו רבינו, האם הוא זהיר באכילת ס"ג בשבת. השיב, כי רק ב' סעודות בלבד הוא מקי בשבת, וס"ג אינו מקיים, כי אין לו תיאבון אכילה עד מוצאי שב"ק. אמר לו רבינו, תקבל עליך מעו והלאה, להיות זהיר היטב לקיים את כל סעודות של שבת, לרבות הס"ג, והסיר ה' ממך החלומות הרעים

והדבר היה לשיחת היום. ותמהו מה קשר לס"ג עם תענית חלום, עד שגילה **רבי משה קליערס** זצ" מטבריה, שכן הוא מפורש בזוהר (האינו דף רפח); 'אמר רבי שמעון אסהידנא עלי כו' מן יומאי לא בטילן אלין תלת סעודתי, ובגינהון לא אצטריכנא לתעניתא בשבתאי'. וכן הוא בספר מגיד משרים להבית יונ (פרשת צו), שנאמר לו אור ליום ג' של פסח, 'לא איצטריכנא לאתענאא בשבתא משום חלמא, בגין דא מקיים תלת סעודתאי'.

(גדולי הדורות - עמוד 94)

⌘ **כדי שהשב לא יתבייש מלכנות** ⌘

הרה"ק רבי ישעי' הערץ מדינוב ז"ע, שבת פעם בבעלזא אצל מרן **מהר"י** ז"ע. ובשעת שלש-סעוד שאל את כ"ק מרן **מהר"ד** ז"ע, שהיה עדיין עלם צעיר, למה יושבים בחושך בעת סעודה שלישית, וה שלש הסעודות המה כנגד שלשת האבות, וסעודה שלישית היא כנגד יעקב אבינו, שהיה מובחר שבאבו ואם כן היו צריכים לסעוד סעודה זו באור, ולא בחושך.

השיב לו מרן: היא הנותנת, לפי שהיא כנגד המובחר שבאבות, ולכן עת רצון היא המסוגלת ביו לתשובה, וכשיהודי עושה תשובה הרי צריך לבכות, לכן יושבים בחושך, כדי שלא יתבייש השב מלכבו (עלים לתרופה - פרשת חיי שרה שנת תשס

⌘ **איככה עוסקים בדברים בטלים בזמן נשגב כזה** ⌘

אמר הרה"ק **רבי ר' הירש מרימינוב** ז"ע בלשון קדשו: 'איך האב אין מיין לעבן נישט געטשעפן רחיפה לאחד מהם, ויוי קען מען יעצט רעדן, ואין לי חרטה על זה.

(ואוצר ישראל - עמוד שנג אות י